

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

17 февруари 1993 година*

„Тълкуване на членове 85 и 86 от Договора за ЕИО – Понятие за предприятие – Организация, на която е възложено управлението на специална схема за социална сигурност – Национално законодателство, предоставящо доминираща позиция на такава организация”

По съединени дела C-159/91 и C-160/91,

с предмет преюдициално запитване отправени до Съда от Tribunal des Affaires de Sécurité Sociale de l'Hérault (Франция) на основание член 177 от Договора за ЕИО по производството, висящо пред този съд, между

Christian Poucet

и

Assurances Générales de France (AGF) and Caisse Mutuelle Régionale du Languedoc-Roussillon (Camulrac)

и между

Daniel Pistre

и

Caisse Autonome Nationale de Compensation de l' Assurance Vieillesse des Artisans (Cancava)

относно тълкуването на членове 85 и 86 от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ,

в състав: г-н О. Due, председател, г-н G.C. Rodríguez Iglesias, г-н М. Zuleeg и г-н J.L. Murray, председатели на състав, г-н G.F. Mancini, г-н F.A. Schockweiler, г-н J.C. Moitinho de Almeida, г-н F. Grévisse, и D.A.O. Edward, съдии,

генерален адвокат: г-н G. Tesauo,

секретар: г-жа D. Louterman-Hubeau, главен администратор

като има предвид становищата, представени:

* Език на производството то: френски.

- за г-н Christian Poucet и г-н Daniel Pistre, ищци по главното производство от г-жа Richard Marcou, от адвокатската колегия на Монпелие,

- за Camulrac, AGF и Cancava, ответници по основното производство от г-жа Alain Coste и г-жа Charles-Henri Coste, от Адвокатската колегия на Монпелие, и г-жа Florence Lyon-Caen, адвокат в Cour d'Appel (Апелативен съд), Париж,

- за френското правителство, от г-н Jean-Pierre Puissochet, директор по правни въпроси, Министерство на външните работи, в качеството на представител, и г-н Claud Chavance, attaché principal d'administration centrale в същото министерство, в качеството на съвместен представител,

- за немското правителство, от г-н Ernst Roeder, Ministerialrat, Федерално министерство на икономиката, в качеството на представител,

- за Комисията на Европейските Общности, г-н Enrico Traversa член на нейната правна служба, подпомаган от Hervé Lehman, от адвокатската колегия на Париж,

като има предвид доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на ищите по основното производство, ответниците по основното производство, френското правителство, представлявано от г-н Philippe Rouzoulet, помощник директор, Правна дирекция, Министерство на външните работи, и г-н Claude Chavance, в качеството на представители, и Комисията, на съдебното заседание от 10 юни 1992 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат в заседанието от 29 септември 1992 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С решения от 14 януари и 11 февруари 1991 г., получени в секретариата на Съда на 18 юни 1991 г., Tribunal des Affaires de Sécurité Sociale de l' Hérault (Съд по социално осигуряване, Hérault) е отправил до Съда преюдициално запитване на основание член 177 от Договора за ЕИО по два въпроса относно тълкуването на членове 85 и 86 от Договора.

2. Тези въпроси са били повдигнати по време на съдебното производство, заведено от г-н Christian Poucet срещу Caisse Mutuelle Régionale du Languedoc-Roussillon (по-нататък наричано „Camulrac”), което управлява схемата за социална сигурност при заболяване и майчинство за самоосигуряващи се лица с неземеделски професии, и компанията, която действа като негов представител, Assurances Générales de France (по-нататък наричан „AGF”) , и от Daniel Pistre срещу Caisse Autonome Nationale de Compensation de l' Assurance Vieillesse des Artisans, Clermont-Ferrand (по-нататък наричан „Cancava”).

3. В това производство, г-н Poucet и г-н Pistre искат отмяната на връчените им заповеди за заплащане на социално-осигурителни вноски до двата фонда, упоменати по-горе. Без да оспорват принципа за задължително присъединяване към схема за социална сигурност, те считат, че за тази цел следва да имат свободата да се обърнат към която и да е частна застрахователна компания, установена на територията на Общността и да не бъдат подчинени на условията, определени едностранно от упоменатите по-горе организации, които, те считат, са в доминираща позиция, в противоречие с принципа на свободна конкуренция, закрепен в Договора.

4. Имайки предвид, че делата съдържат проблеми по тълкуването на Правото на Общността, Tribunal des Affaires de Sécurité Sociale de l' Hérault е спрял производството и е отправил до Съда преюдициално запитване по два въпроса с еднаква формулировка и по двете дела относно:

"Дали организация, на която е възложено управлението на схема за социална сигурност следва да бъде разглеждана като предприятие по смисъла на членове 85 и 86 от Договора;

Дали доминиращата позиция, предоставена по силата на националното законодателство на държава членка на организация, на която е възложено управлението на специална схема за социално осигуряване, е съвместима с Общия пазар."

5. Препратката към доклада от съдебното заседание е направена с оглед попълно отчитане на фактите, процедурата и писмените становища, представени в Съда, които са посочени и обсъдени в по-долу само доколкото е необходимо за мотивите на Съда.

По първия въпрос

6. Както съдът поддържа в Решение по дело 238/82 Duphar/Нидерландия от 7 февруари 1984 г. Recueil, стр. 523, точка 16, правото на Общността не накърнява правомощията на държавите членки да организират своите схеми за социално осигуряване.

7. Съгласно схемата за социално осигуряване, разглеждана в основното производство, самоосигуряващи се лица с неземеделски професии подлежат на задължително социална защита, включително предоставяна от автономни правни режими, по-специално схемата за осигуряване при заболяване и майчинство, която е приложима спрямо всички самоосигуряващи се лица с неземеделски професии и схемата за осигуряване за старост за съответните занаятчийски професии.

8. Тези схеми преследват социална цел и олицетворяват принципа на солидарността.

9. Тяхното предназначение е да осигурят всички лица, за които са предвидени, срещу рисковете от заболяване, старост, смърт и инвалидност, независимо от

финансовото им състояние и здравословно състояние към момента на присъединяване.

10. Принципът на солидарността е олицетворен, при заболяването и майчинството, във факта, че схемата се финансира от вноски, пропорционални на доходите от професията и на пенсиите за възраст на лицата, които ги правят; единствено получателите на пенсия за инвалидност и осигурени членове, пенсионирани поради възраст, които разполагат с много скромни ресурси, са изключени от заплащането на вноски, докато получените издръжки са еднакви за всички получатели. По-нататък, лица, които вече не се осигуряват по схемата, запазват правото на издръжка за една година, безплатно. Солидарността води до преразпределяне на доходи между лица, които са заможни и лица, които с оглед на ресурсите и здравословното си състояние, биха били лишени от нужната социална осигуреност.

11. При осигурителната схема за възраст, солидарността е олицетворена от факта, че вноските, заплащани от активни работници, се използват за финансиране на пенсиите на пенсионирани работници. Тя се отразява и в предоставянето на право на пенсия в случаи, когато не са правени вноски и в пенсионни права, които не са пропорционални на платените вноски.

12. Най-накрая, налице е солидарност между различните схеми за социално осигуряване, тъй като тези, които имат излишък подпомагат финансирането на тези, които имат структурни финансови затруднения.

13. Оттук следва, че схемите за социално осигуряване, както са описани, са основани на система на задължителни вноски, която е необходима за прилагането на принципа на солидарността и финансовото равновесие на тези схеми.

14. От документите, управлението на схемите, разглеждани в основното производство става ясно, че е било възложено по закон на фондове за социално осигуряване, чиято дейност е подложена на контрол от държавата, действаща чрез, конкретно, министъра на социалната сигурност, министъра на бюджета и публични органи, като Главната финансова инспекция и Главната инспекция по социална сигурност.

15. При изпълнението на задълженията си, фондовете прилагат законите и по този начин не могат да въздействат върху размера на вноските, използването на активите и определянето на размера на изплащаното. За управлението на схеми при заболяване и майчинство, регионалните фондове по заболявания могат да възложат на определени организации, като тези, които във Франция са уредени от Code de la Mutualité (Кодекс уреждащ взаимоспомагателните фондове) или Code des Assurances (Осигурителен кодекс), задачата да събират вноските и да извършват плащанията. Не изглежда обаче, че тези организации, които при изпълнението на тази задача, действат единствено като представители на фондовете по заболявания, са упоменати в решенията на националния съд.

16. Упоменатите по-горе съображения следва да бъдат взети предвид при преценката дали понятието „предприятие” по смисъла на членове 85 и 86 от

Договора включва организации, на които е възложено управлението на схеми за социална сигурност от вида, посочен от националния съд.

17. Съдът е приел (по-специално Решение по дело C-41/90 Hoefner/Elser от 23 април 1991 г., Recueil, стр. I-1979, точка 21), че в контекста на уредбата на конкуренцията, понятието за предприятие обхваща всяка единица, ангажирана със стопанска дейност, независимо от правния статут на единицата и начина, по който се финансира.

18. Фондове по заболявания и организациите, участващи в управлението на публична схема за социално осигуряване, изпълняват изключително социална функция. Тази дейност е основана на принципа на национална солидарност и е изцяло с идеална цел. Плащанията са установени със закон и нямат връзка с размера на вноската.

19. Съответно, тази дейност не е стопанска и, затова, организациите, на които е възложена, не са предприятия по смисъла на членове 85 и 96 от Договора.

20. В съответствие с това, отговорът на въпроса на националния съд трябва да бъде, че понятието за предприятие по смисъла на Членове 85 и 86 от Договора не обхваща организации, на които е възложено управлението на схеми за социална сигурност от вида, посочен в решенията на националния съд.

По втория въпрос

21. С оглед на отговора даден на първия въпрос, не е необходимо да бъде даден отговор на втория въпрос.

По съдебните разноски

22. Разноските, направени от френското и немското правителства и Комисията на Европейските Общности, предоставили становища на Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящ пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

СЪДЪТ

в отговор на въпросите, отправени до него от Tribunal des Affaires de Sécurité Sociale de l' Hérault с решения от 14 януари и 11 февруари 1991 г., реши:

Понятието за предприятие по смисъла на членове 85 и 86 от Договора не обхваща организации, на които е възложено управлението на схеми за социална сигурност от вида, посочен в решенията на националния съд.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 17 февруари 1993 година.

Подписи